

Nr 9.

Af herr **Malmberg m. fl.**, om beredande af förbättrad aflöning
åt distriktsveterinärer.

Som af utredningen i den kungl. statsverkspropositionen framgår, utgör det i densamma framlagda förslaget till ordnande af vårt lands distriktsveterinärväsen ett tillmötesgående af sedan många år från vidt skilda håll, och ej blott från veterinärerna själfva, framställda kraf på ett förbättrande af den bekymmersamma ställning, denna kår obestriddigen i skilda hänseenden intager. Det torde näppeligen kunna anses med statens värdighet i öfverensstämmelse, att till sådan utsträckning, som här ofta ifrågakommer, utan något vederlag i egentlig mening utnyttja dessa tjänstemän, ty det dagtraktamente, de vid förrättningar i offentligt uppdrag vid våra kreatursfarsoters bekämpande uppbära, utgör ju ingen ersättning, som svarar emot de uppoffringar, de vid sådana förrättningar måste underkasta sig. De äro ju nämligen för sitt lefvebröd i hufvudsak hänvisade till sin inkomst på praktik och denna ligger naturligtvis fullkomligt nere, så snart de tagas i anspråk vid smittosamma husdjursjukdomars utbrott.

Det lider intet tvifvel om, att det är ett i högsta grad pröfvande, på hälsa och krafter tärande yrke, de ägna sig åt, de blifva tidigt utslitna och endast i stora undantagsfall hafva de kunnat förvärfva en sparad penning, som tryggar deras ålderdom. Vi hafva oss bekant, att det rent af hör till undantagen, att en distriktsveterinär vid sitt frånfälle lämnar sina efterkommande i en sådan ekonomisk ställning, att de kunna undgå att anlita de alltför otillräckliga understöd, kåren själf inom sig sökt åstadkomma. Otvifvelaktigt föreligger här ett missförhållande, som staten har en ganska oomtvistlig skyldighet att söka afhjälpa. Så till vida äro vi alltså af samma uppfattning som den, som kommit till uttryck i den kungl. propositionen. Det synes oss emellertid, som borde man, då frågan nu långt om länge blifvit aktuell i Riksdagen, också söka sörja för att den lösning på den, som kan komma till stånd, blir sådan, att distriktsveterinärkåren också blir verk-

ligt hjälpt därmed. Enligt den kungl. propositionen skulle distriktsveterinären komma att stanna vid en slutlön af 2,200 kronor, däraf 1,800 kronor i begynnelselönen och 400 kronor i ålderstillägg efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring.

Vi hålla före, att staten borde gå ännu ett litet steg genom beredande åt distriktsveterinären af ännu ett ålderstillägg.

Det är tydligt, att med veterinärens slitande kall han framför allt med tilltagande ålder blir i behof af ökad fast inkomst. Så länge han ännu är ung och kan stå ut med sitt yrkes alla vedervärdigheter och mödor, kan han räkna på en större extra inkomst på sin praktiska verksamhet, än hvad sedan blir fallet. Vi hafva därför ansett, att, om det i kungl. propositionen föreslagna ålderstillägget å 400 kronor byttes ut mot tvenne sådana å hvardera 300 kronor efter respektive 5 och 10 års väl vitsordad tjänstgöring och hvartill staten skulle bidraga med hälften, man skulle komma till en lösning, som vore bättre ägnad att afhjälpa de helt visst allvarliga och behjärtansvärda behof, som här föreligga. Den ökade kostnad, som härigenom skulle drabba statsverket, skulle alltså komma att utgöra 100 kronor för hvarje distriktsveterinär, hvilken ökning komme att utfalla på det andra ålderstillägget efter tioårig tjänstgöring, under det att vid första ålderstillägget blott 150 kronors statsbidrag skulle komma att utgå emot i kungl. propositionen föreslagna 200 kronor.

Denna lilla vidräkning med den kungl. propositionen har också framförts från vidt skilda håll inom veterinärkåren och den synes oss vara i öfverensstämmelse med billighet och rättvisa. Sveriges distriktsveterinärförening har ju nämligen i skrifvelse till Kungl. Maj:t af den 24 september 1911 efter en utförlig motivering fixerat sina kraf sålunda:

1:o) Ett årligt bidrag å 1,000: — kronor till hvarje distriktsveterinär, till hvilkens aflöning landstinget bidrager med minst 1,000 kronor, och

2:o) årligt bidrag å 250 kronor till ett ålderstillägg å 500 kronor åt distriktsveterinär efter 5 års tjänstgöring, med villkor att landstinget därtill bidrager med 250 kronor.

Alltså en slutlön på minst 2,500 kronor. I denna distriktsveterinärföreningens underdåniga hemställan har svenska veterinärläkareföreningen vid sitt allmänna möte den 27 sistlidne november till fullo och enhälligt instämt. Det synes oss uppenbart, att äfven vid detta andra ålderstilläggs utgående vederbörande distriktsveterinär bör få räkna sina tjänsteår retroaktivt, i likhet med hvad i kungl. propositionen är föreslaget för det i densamma förordade ålderstillägget.

Det torde vara allmänt känt, att de kraf, staten ställer på distriktsveterinärerna, äro väsentligen desamma som för länsveterinärernas vidkommande. Enda egentliga skillnaden är, att länsveterinärerna hafva skyldighet att vid årsberättelsernas inlämnande göra det härför erforderliga sammandraget af distriktsveterinärernas berättelser. Distriktsveterinärerna stå påtagligen här i en synnerligen ogynnsam ställning i jämförelse med länsveterinärerna, och äfven om det här föreliggande förslaget till förbättrande af deras ställning skulle vinna Riksdagens bifall, kommer ju distriktsveterinären till en slutlön, som dock med 100 kronor understiger länsveterinärens begynnelselön. Länsveterinärens betydligt större slutlön (3,500 kronor), hans större pension m. m. skulle ju under alla förhållanden komma att göra dessa befattningar eftersträfvansvärda för distriktsveterinärerna, hvadan det ingalunda behöfde befaras, att staten ej likafullt städse skulle hafva tillräcklig tillgång på väl kvalificerade aspiranter till länsveterinärbefattningarne.

Den sålunda föreslagna ökningen af det i kungl. propositionen föreslagna anslaget till ålderstillägg skulle, då de på så vis till ett andra ålderstillägg berättigade distriktsveterinärerna utgöra omkring 80, uppgå till omkring 8,000 kronor.

I detta sammanhang skulle vi också vilja fästa Riksdagens uppmärksamhet på önskvärdheten af att i de län, där landsting så önska och Konungens befallningshafvande det medgifva, länets distriktsveterinärstyrelses funktion må öfvertagas af Konungens befallningshafvande, som då kan tillkalla länsveterinären som sakkunnigt biträde.

Med stöd af hvad ofvan anförts få vi sålunda hemställa,

att med ändring af det i kungl. propositionen rörande distriktsveterinärväsendets ordnande föreslagna ålderstillägget å 400 kronor måtte utgå tvenne ålderstillägg å hvardera 300 kronor efter respektive 5 och 10 års väl vitsordad tjänstgöring, hvilka ålderstillägg böra utgå retroaktivt och hvilken ändring af den kungl. propositionen föranleder en ökning af det i detsamma begärda anslaget till ålderstillägg af omkring 8,000 kronor.

Stockholm den 24 januari 1912.

Klas Malmborg. P. Valerius Olsson. Carl Boberg.